

сприятливого клімату академічної доброчесності, але є певні кроки, за допомогою яких дотримання принципів академічної доброчесності учасниками освітнього процесу стане можливим:

1. Створювати і пропагувати чіткі та справедливі правила, норми і процедури академічної доброчесності, які є практично зрозумілими та можуть бути послідовно втіленими.

2. Сприяти поширенню конкретних аспектів академічної доброчесності серед усіх сегментів університету. Освітня діяльність має містити обговорення фундаментальних цінностей, висвітлення зв'язку між академічною доброчесністю та більш широким колом етичних проблем.

3. Ознайомлювати усіх членів академічної спільноти зі стандартами та принципами академічної доброчесності, щоб вони сприймали очікувані результати як невід'ємні компоненти культури їх спільноти.

4. Практикувати дії, прописані у правилах та нормах університету, послідовно та прозоро. Надавати підтримку тим, хто дотримується норм та правил.

5. Розробляти, роз'яснювати та підтримувати неупереджені та прозорі системи розгляду порушень академічної доброчесності.

6. Бути у курсі сучасних розробок у сфері технологічних та освітніх практик задля передбачення підвищених ризиків та вирішення потенційних проблем, що стосуються академічної доброчесності.

7. Регулярно здійснювати оцінку ефективності правил та норм, процедур та практик доброчесності. За потреби переглядати та вдосконалювати їх для оновлення та покращення.

Саме дотримання принципів академічної доброчесності у вказаний спосіб є орієнтиром досягнення успіху в науково-освітній діяльності та дієвим інструментом забезпечення і посилення якості освіти у навчальних закладах.

О. І. Зоріна, О. М. Мкртичян

СТАНОВЛЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ СЕРЕД СТУДЕНТІВ

Академічна доброчесність відображає загальний набір принципів, таких як чесність, довіра, працьовитість, справедливість і повага, а також підтримка роботи студента і його нагороди.

Академічна доброчесність побудована низкою основних принципів. Для студентів це означає:

- брати на себе відповідальність за власну роботу і навчання;
- поважати думку інших, навіть якщо вони не згодні з ними;
- поважати права інших людей на роботу і навчання;

- визнавати роботу інших, коли це сприяло їх власним дослідженням;
- забезпечувати, щоб внесок людини в групову роботу було подано чесно;
- підтримувати інших у поведінці щодо академічної доброчесності;
- дотримуватися етичних вимог і за потреби професійних стандартів, відповідних дисципліні;
- уникати дій, які нададуть несправедливої переваги перед іншими;
- забезпечувати чесне подання результатів досліджень або експериментальних даних;
- дотримувати вимог оцінки.

Академічна доброчесність є керівним принципом для оцінки всіх студентів при складанні іспитів, під час усних презентацій або письмових завдань.

Значною мірою погляди студентів на проблеми академічної доброчесності залежать від загальної атмосфери у закладі вищої освіти, типових практик викладачів і представників адміністрації, спеціального навчання. Саме тому педагогічні, науково-педагогічні і наукові працівники, а також представники адміністрації самі мають бути академічно доброчесними і здатними формувати відповідну компетентність у студентів. Однією з основ формування доброчесного академічного середовища є розуміння всіма його членами необхідності дотримання принципів академічної доброчесності. Зовнішнє середовище може сприяти або перешкоджати академічній доброчесності.

А. О. Дергоусова

ВИБІР ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ ДЛЯ НАПИСАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Одним із важливих етапів підтвердження кваліфікації майбутнього фахівця є дипломна робота, яку студент самостійно виконує на останньому курсі навчання у ЗВО. Підготовка дипломної роботи і практика, що передує цьому, орієнтовані як завершальний етап навчання і відповідають за формування у студента навичок самостійної роботи в обраній ним професійній галузі.

Важливим кроком при написанні дипломної роботи є збір та обробка інформації та даних. Джерела літератури, від яких студентам не слід відмовлятися, – це:

- книги з домашньої бібліотеки;
- обласна бібліотека;
- бібліотека ЗВО;
- електронна бібліотека.